

AGRĪNAS INTERVENCES PROGRAMMA:

MŪSDIENĪGA ĀRSTĒŠANA
MULTIPROFESIONĀLĀ KOMANDĀ

Kas ir Agrīnas intervences programma (AIP)?

Agrīnas intervences programma (AIP) ir efektīva ārstēšanas metode, kas nodrošina pacientu ārstēšanas pēctecību psihiskās veselības aprūpes sistēmā starp stacionāru un ambulatorajiem pakalpojumiem.

Agrīnas intervences programmā darbojas multiprofesionāla komanda, kuras mērķis ir atbalstīt Jūs atveseļošanās procesā, sniegt nepieciešamo emocionālo atbalstu, informāciju un piedāvāt apgūt prasmes, lai varētu uzlabot vai atgūt savas dzīves kvalitāti, kas skar tādas jomas kā darbs, mācības, socializēšanās, vispārējā funkcionēšana.

Programmas uzdevums ir atbalsta sniegšana Jums un Jūsu ģimenei programmas ietvaros paredzētajās ģimenes sesijās.

NPVC Agrīnas intervences multiprofesionālā komanda sastāv no psihiatriem, klīniskā psihologa, mākslas terapeita un kognitīvi biheiviorālā terapeita apmācībā, māsas, sociālā darbinieka un aprūpes koordinatora. Programmas ilgums ir 6 mēneši. Programma ir valsts apmaksāta, pieejama pacientiem ar psihotiskiem traucējumiem.

Programmas mērķi:

- piemeklēt atbilstošāko medikamentozo ārstēšanu
- pārraudzīt, kontrolēt slimības gaitu
- minimizēt atkārtotas psihotiskas epizodes risku
- sniegt psihoizglītošanu pacientam un viņu tuviniekiem
- atgūt/uzlabot dzīves kvalitāti

Pacienti, kam paredzēta AIP NPVC ambulatorajā nodaļā:

- Pacienti, kuriem diagnosticēti šizofrēniskā spektra traucējumi (F20 vai F23) ar psihotisku epizodi pēdējo trīs gadu laikā.
- Pacienti, kuriem nav aktīvas norises narkoloģiskas saslimšanas.
- Pacienti, kuriem ir NVD līguma ārsta psihiatra u27 nosūtījums no visas Latvijas teritorijas.
- Ja slimība sākusies pēdējo trīs gadu laikā un nav smagu simptomu (piemēram, izteiktu domāšanas grūtību vai ļoti noturīgu slimības pazīmju), ārstu komanda NPVC izvērtēs, vai programma jums ir piemērota.

Pacienta ceļš uz agrīno intervences programmu:

1. Pacients ir piedzīvojis psihotisku epizodi (F20 vai F23) pēdējo 3 gadu laikā un tam nav aktīvas norises narkoloģiskas sasminšanas
2. Kad ārsts psihiatrs (kuram ir līgums ar NVD) ir pārliecinājies, ka pacients atbilst programmas uzņemšanas noteikumiem, viņš aizpilda nepieciešamo nosūtījumu (u27) un sazinās ar AIP komandas koordinatoru.
3. Psihiatrs sniedz AIP koordinatoram pacienta kontaktinformāciju un pacients tiek ielikts gaidīšanas rindā.
4. AIP Koordinators sazinās ar pacientu un vienojas par tikšanās laiku.

Atceries!

Svarīgi vērsties pēc palīdzības pie speciālistiem pēc iespējas ātrāk. Svarīgi rūpīgi ievērot speciālistu sniegtās rekomendācijas, lai ārstēšanās rezultāts būtu pēc iespējas labāks.

Kad jāvēršas pie psihiatra:

1. Pastāvīgs nogurums vai, tieši otrādi, grūtības aizmigt un bezmiegs.
2. Grūtības domāt, pieņemt lēmumus, koncentrēties vai veikt ikdienas uzdevumus.
3. Svešas vai traucējošas domas, sajūta, ka kāds kontrolē vai dod pavēles.
4. Halucinācijas – redzi vai dzirdi lietas, kas citiem nav uztveramas.
5. Zūd prieks par lietām, kas agrāk sagādāja gandarījumu; nevēlies iesaistīties aktivitātēs, izolējies no citiem.
6. Pasliktinās attiecības ar apkārtējiem – grūtības uzturēt sarunas, pieaug aizkaitināmība, naidīgums vai agresija.

ATCERIES!

1. Psihotisku traucējumu rašanos ietekmē daudzu faktoru kopums, tāpēc ārstēšanas procesā arī svarīgi apvienot mūsdienīgu medikamentozu terapiju ar psihosociālu atbalstu, tajā skaitā psihoizglītošanu ne tikai pašam pacientiem, bet arī viņa tuviniekiem.
2. Neviens nav tieši atbildīgs par konkrētas personas saslimšanu, tomēr ir svarīgi atcerēties, ka daudzi var sniegt atbalstu — psihiatri, citi veselības aprūpes speciālisti, kā arī tuvākie cilvēki — ģimene un draugi.
3. Neviens nav tieši atbildīgs par konkrētas personas saslimšanu, tomēr ir svarīgi atcerēties, ka daudzi var sniegt atbalstu — psihiatri, citi veselības aprūpes speciālisti, kā arī tuvākie cilvēki — ģimene un draugi.
4. Svarīgi iegaumēt, ka psihotiska rakstura traucējumu gadījumā ir nepieciešams saņemt pēc iespējas savlaicīgāku un vispusīgāku ārstēšanu, šie traucējumi paši no sevis, neatstājot sekas, nepāries.

SVARĪGI!

Psihotiska rakstura traucējumu gadījumā ir svarīga regulāra nozīmēto medikamentu lietošana, lai varētu atgūt/uzlabot dzīves kvalitāti, tajā skaitā komunikāciju ar apkārtējiem, iekļauties sabiedrībā, būt darba attiecībās vai mācīties.

Psihotiska rakstura traucējumu gadījumā ir svarīga regulāra nozīmēto medikamentu lietošana, lai varētu atgūt/uzlabot dzīves kvalitāti, tajā skaitā komunikāciju ar apkārtējiem, iekļauties sabiedrībā, būt darba attiecībās vai mācīties.

Lūdzu, sazinies ar ārstu, ja novēro:

- Muskuļu krampjus un nemieru kājās
- Kustību traucējumus (trīcēšana, raustīšanās)
- Sausumu mutē, neskaidru redzi
- Urinēšanas traucējumus
- Grūtības seksuālajā dzīvē
- Izmaiņas menstruālajā ciklā

Mūsdienās ir pieejami dažādi medikamenti, un, sadarbojoties ar psihiatru, iespējams atrast tieši Jums piemērotāko līdzekli. Psihiatrs palīdzēs noteikt ne tikai efektīvāko medikamentu, bet arī zemāko devu, kas nodrošina klīnisku efektu, tā samazinot iespējamo blakusparādību risku. Šāds individuāls pieejas veids ļauj ārstēšanu padarīt drošu un efektīvu, pielāgojot to Jūsu vajadzībām.

Nebaidies būt atklāts pret savu ārstu vai citiem speciālistiem, jo vairāk dalīsies ar savām sajūtām un emocijām, jo vieglāk būs piemeklēt atbilstošākās ārstēšanas metodes tieši tev.

Atklāta komunikācija ir viens no galvenajiem nosacījumiem savstarpēji veiksmīgai sadarbībai.

**Mēs esam šeit, lai Jums
palīdzētu!**

Sazinies ar mums:

Nacionālais psihiskās veselības centrs

Agrīnas intervences programma

Tvaika iela 2, Rīga, LV- 1005

telefons: 26169409

e-pasts: zanete.korde@npvc.lv

NPVC

2025